

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

w sprawie sędzi Sądu Rejonowego [...] w [...] X. Y. –
po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej
na posiedzeniu w dniu 13 lutego 2026 r., bez udziału stron
w związku z zażaleniem na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia
2025 r. sygn. I ZI 50/24 w przedmiocie odmowy zezwolenia na pociągnięcie
do odpowiedzialności karnej X. Y. (sygn. akt II ZIZ 18/25)
wniosku SSN Pawła Wojciechowskiego o wyłączenie go od udziału
w rozpoznaniu sprawy o sygn. II ZIZ 18/25
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. w zw. z art. 128
ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz
art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka

postanowił:

**wyłączyć SSN Pawła Wojciechowskiego od udziału w
rozpoznaniu sprawy o sygn. akt II ZIZ 18/25**

UZASADNIENIE

Pełnomocnik subsydiarnego oskarżyciela posiłkowego Ł. R. wnioskiem z dnia 18 lipca 2023 r. wniósł o pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Rejonowego [...] w [...] – X. Y. za czyn wypełniający znamiona przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym w [...] uchwałą z dnia 11 grudnia 2023 r., sygn. akt [...], odmówił wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Rejonowego [...] w [...] – X. Y.

Zażalenie na powyższe w dniu 3 stycznia 2024 r. wniósł Ł. R., zaskarżając uchwałę w całości.

Sąd Najwyższy w składzie: SSN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący), SSN Paweł Wojciechowski (sprawozdawca) oraz ławnik SN Radosław Jeż uchwałą z dnia 7 sierpnia 2024 r. sygn. akt II ZO 29/24 uchylił skarżoną uchwałę Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w [...] z dnia 11 grudnia 2023 r., sygn. akt [...] o odmowie wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Rejonowego [...] w [...] – X. Y. i sprawę tę przekazał według właściwości Sądowi Najwyższemu - Izbie Odpowiedzialności Zawodowej do rozpoznania w I instancji. Sprawa ta została zarejestrowana w repertorium tej Izby pod sygn. I ZI 50/24.

Sąd Najwyższy uchwałą z dnia 15 kwietnia 2025 r., sygn. I ZI 50/24 odmówił zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędzi Sądu Rejonowego [...] w [...] X. Y. za czyn wskazany we wniosku pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego z dnia 18 lipca 2023 r.

Celem rozpoznania zażalenia wnioskodawcy na powyższą uchwałę został wyznaczony skład orzekający w składzie: SSN Marek Siwek, SSN Marek Dobrowolski i Paweł Wojciechowski. Sprawa ta, o sygn. II ZIZ 18/25 została skierowana na posiedzenie w dniu 22 stycznia 2026 r., w trakcie którego SSN Paweł Wojciechowski złożył oświadczenie o wyłączenie go od rozpoznania sprawy wobec istnienia okoliczności tego rodzaju, która mogłaby wywołać uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności wskazując, że w niniejszej sprawie uczestniczył w składzie orzekającym Sądu Najwyższego w dniu 7 sierpnia 2024 roku w sprawie o sygn. akt II ZO 29/24, który uchwałą z tego dnia uchylił uchwałę Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w [...] z dnia 11 grudnia 2023 roku sygn. akt [...] i przekazał sprawę według właściwości Sądowi Najwyższemu - Izbie Odpowiedzialności Zawodowej do rozpoznania w I Instancji, gdyż w takiej sytuacji

jego udział w tym postępowaniu mógłby być przez zewnętrznego obserwatora odebrany jako okoliczność wywołująca wątpliwości, co do jego bezstronności w tej sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. O potrzebie zastosowania instytucji wyłączenia sędziego decyduje między innymi ocena, czy dla postronnego obserwatora zachodzą w realiach sprawy takie okoliczności, które w odbiorze społecznym mogą budzić wątpliwości co do bezstronności sędziego.

W niniejszej sprawie istnieją rzeczywiste podstawy do stwierdzenia, że zachodzą okoliczności tego rodzaju, że mogłyby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego SN Pawła Wojciechowskiego w sprawie rozpoznania wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X. Y. - sędzi Sądu Rejonowego [...] w [...].

Okoliczności, wskazane we wniosku mogłyby stanowić poważną, obiektywnie istniejącą wątpliwość, co do bezstronności wymienionego sędziego. Tworzy ją bowiem fakt udział tego sędziego w składzie sądu drugiej instancji rozpoznającego środek odwoławczy, który uchylił orzeczenie i przekazał sprawę według właściwości Sądowi Najwyższemu - Izbie Odpowiedzialności Zawodowej do rozpoznania w I Instancji, na skutek tego, pogląd prawny rzutujący bezpośrednio na wynik sprawy został już przez tego sędziego określony, a zatem powstała uzasadniona wątpliwość co do jego bezstronności przy rozpoznawaniu sprawy dotyczącej tego samego wniosku.

Zważając na powyższy układ sytuacyjny, obiektywnie mogący rzutować na bezstronność i niezawisłość sędziowską, koniecznym jest zatem wyłączenie SSN Pawła Wojciechowskiego od rozpoznania sprawy prowadzonej pod sygn. akt II ZIZ 18/25.

Nie można w sprawie pomijać jednak głównego powodu podjęcia decyzji o wyłączeniu sędziego Pawła Wojciechowskiego od rozpoznania sprawy. Udział tego sędziego w rozpoznaniu przedmiotowej sprawy realnie prowadziłyby do naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy przez bezstronny i niezależny sąd ustanowiony ustawą w rozumieniu art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, standardu konstytucyjnego (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), ale także do przyjęcia, że sąd z jego udziałem byłby sądem nienależycie obsadzonym w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Taka konkluzja wynika przecież wprost z uchwały Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 oraz uchwały trzech Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (BSA I-41 10-1/20, OSNKW 2020, z. 2, poz. 7), która z uwagi na nadanie jej statusu zasady prawnej, wiąże wszystkie składy Sądu Najwyższego (por. np. postanowienia SN z dnia 16 września 2021 r., I KZ 29/21; z dnia 29 września 2021 r., V KZ 47/21 i z dnia 21 stycznia 2022 r., III CO 6/22).

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

[M. T.]

[r.g.]